

*Säg det med blommor, heter det.
Hos **Christoffers blommor** säger både
växterna och personalen mycket
mer än man brukar få höra.
Och det hörs ända ut på gatan.*

*TEXT Annika Edestrand
FOTO Hilda Arneback*

Flower power

M

edan morgonljuset söker sig in bland gränderna i Gamla stan i Stockholm ställer Christoffer Broman ut de första prydnads-träden och blommorna utanför butiken på Kåkbrinken 10. Reaktionerna låter inte vänta på sig. Trots att klockan bara är åtta och gränden inte alls den mest besökta dyker stamkunderna upp som på beställning. ”Godmorgon! Vad fint det blir.” Christoffer pratar glatt på medan han fortsätter att bära växter. Att ställa upp halva blomsterbutiken utomhus har blivit ett signum för Christoffers blommor.

– Vi lägger supermycket tid på skyltning, det tror jag inspirerar, säger Johanna Larsson som i vanliga fall jobbar i den andra butiken på Södermalm. Våra restaurangkunder säger ofta att de vill att det ska kännas som hos oss fast i mindre skala. Christoffer bekräftar att skyltningen tar tid och kraft.

– Vi sliter på morgnarna. Någon gång har vi försökt att dra ner på skyltningen, om vi är kort om personal eller så. Men det går inte, man vill bära ut allt!

Det var en slump att Christoffer lämnade sitt jobb på Hötorget, där blomsterförsäljarna överröstar varandra i stånd efter stånd med ungefär samma utbud, och vågade starta en ovanligt personlig blomsterbutik 2001.

– Min kompis hade butiken med sin tjej. Det är en liten lokal och när de gjorde slut blev den plötsligt alldeles för trång och de behövde sälja snabbt. Jag slog till. Även om jag hade jobbat med blommor länge kunde jag inget om ekonomi men jag har en snäll mamma och brorsa som hjälpte till. Många var misstänksamma i början, de trodde att det var mitt fel att min kompis hade slagit igen. Antagligen var det tack vare misstänksamheten som Christoffers blommor fick rykte om sig att vara en ovanligt trevligbutik.

– Jag var tvungen att bli tjenis med alla,

”
Det låter kanske lite
cheezy, men det
ska vara en helhets-
grej att gå och
handla blommor”

▲ Christofer Broman och Johanna Larsson på andra sidan gränden i Gamla stan.
► Jag var tvungen att bli tjenis med alla, förklarar Christoffer den trevliga stämningen.

började gosa med hundarna och hälsade på barnen. Jag pratade med allt som gick förbi! Sedan har jag bara fortsatt. Stämningen i kombination med den vilda blomsterprakten smittade av sig och blev så småningom en företagskultur som omfattar sex anställda plus extrapersonal och som lockar såväl privatkunder som företag, inte minst restauranger.

– Folk gillar att komma in, säger Johanna. Det låter kanske lite cheezy, men det ska vara en helhetsgrej att gå och handla blommor. Vill man bara plocka en bunt kan man lika gärna gå till torget och slänga fram kortet. Vi vill att man ska kliva in och bli inspirerad.

Christoffer & Johanna tipsar

- Använd inte för stora, höga vaser. De kräver mycket blommor. ► Tänk personligt, alla vaser behöver inte vara likadana.
- Ställ inte höga bordsväxter i vägen för gästerna. ► Ge växterna rent vatten, svalt på kvällar och nätter.
- Dutta inte! Det är lättare att diska en stor vas än 50 små. ► Bygg miljöer med dina växter. Hur? Ring floristen.
- Hellre en rejäl bukett än blommor i varje vrå. ► Köp grenar som man kan klippa ner i småbitar.

När vi träffas har Christoffers blommor just tagit över lokalen på andra sidan gränden vilket gör att företaget numera har dubbelt så mycket utomhusyta att dekorera. Vi lämnar den kyliga gränden och går in i den bara något mindre kyliga butiken. Här är temperaturen anpassad efter de stora fång blommor som står uppställda längs ena väggen, 10–15°. Blommorna ser ut att må bra och vi andra får var sin kopp varmt kaffe. Stämmer det att krogarna dras särskilt till Christoffers blommor?

– Vi har ganska många restauranguppdrag. Här i Gamla stan ligger en massa bra krogar runtomkring och till och med de mindre, lite opersonliga krogarna lägger pengar på blommor. Jag tror att vi i Sverige och Stockholm är ganska duktiga på det, och att blommor är något som folk lägger märke till. Christoffer vänder sig till Johanna, som har mer erfarenhet av kvarteren runt Nytorget där hål-i-väggen-butiken på 15 kvadratmeter som öppnade 2013 har gjort succé.

– På Söder säljer vi extremt mycket blommor, vi har många kunder som återkommer en gång i veckan, säger Johanna. Företag

”
*En rejäl fokusbukett
på disken är snyggt.
Blommor i varenda
vrå blir däremot
stressigt, rörigt och
svårhanterligt*”

prenumererar ofta medan restaurangmänniskorna gärna kommer in och handlar själva eftersom de har en tanke och ett tema att följa. Pumpa i maten – pumpa på borden. Medvetenheten om vad man kan göra med växter har ökat.

Det går naturligtvis trender i blommor som i allt annat och än så länge är det fortfarande torkade växter som är i fokus. Christoffer och Johanna suckar gemensamt, för deras del är trendens inspirerande nyhetsfas defi-

▲ Många krogar och butiker önskar sig en entré full av blommor. Om man frågar snällt händer det att Christoffers blommor gör en pop-up.

nitivt över. Nu är det den stora massans tur att omfamna torkade blommor och vackra – men ibland lite väl döda – blad.

– Jodå, vi gillar torkat, vi fick in en massa i går. Men vi gillar också att följa säsonger, och det gör man självklart inte med torkat. Man ska köpa det man tycker om, slår de fast. Vi har en speciell kundkrets och kan inte behaga alla. Hos oss hittar man inte gerbera och gladiolus, vi vill ha det mer naturligt.

De båda blomsterexperterna förlorar sig i vad de egentligen gillar och enas om att de kan reglerna för hur blommor och växter ska kombineras bra nog för att våga bryta mot dem. Christoffer och Johanna kommer också fram till att torkade växter gör sig bäst i stora, coola dekorationer eller i kombination med färska blommor. Hur ska man då tänka när man placerar ut blommor och växter?

– En restaurang ska inte vara en blomsterbutik men någon gång kan det kan vara kul att maxa till det. En rejäl fokusbukett på disken är snyggt. Blommor i varenda vrå blir däremot stressigt, rörigt och svårhanterligt. Man får tänka på att någon ska ta hand om allt, städa alla bord och bära in utekrukor på kvällarna.

Någon, ja. Frågan är var man drar gränsen för vad i blomsterväg restaurangen kan

Från landet med
världens renaste
vatten och luft*

The purest meat on the planet?

Upptäck det goda köttet
från vårt grannland Finland.

Atria®

kommer vårt
fantastiska kött

www.atriafoodservice.se

*Källor: UNESCO, WHO och
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund

göra själv och när man ska ta hjälp utifrån? När Christoffer ser till att Mathias Dahlgren får sina praktfulla blomsterbänkar utbytta fyra gånger om året gör han det oavsett hur innehålllet ser ut, och när han hjälper Studio Frantzén ligger fokus mest på att växterna ska matcha porslinet och menyn. Men de flesta av kunderna hos Christoffers blommor har en begränsad blomsterbudget och då är det bra att dela upp arbetsinsatsen.

– De flesta restauranger har en hobbyflorist, någon som gillar att ta hand om blommorna, och det brukar bli bra, säger Christoffer. Men man ska absolut ta hjälp att plantera så att det blir rätt gjort. Det är smart att inte gå och smådutta utan byta alla lådor utomhus på en gång. Kör hela konceptet och ta sådant som håller länge! Att byta allt på en gång gäller även inomhus. När bordsblommorna börjar se ledsna ut tycker Christoffer att man kan plocka undan de vissna och vänta tills det är dags att byta ut alla.

– Byta blommor i vaser klarar man av att göra själv. Proffshjälp behövs när man ska plantera och planera. Johanna berättar att nyöppnade restauranger ofta bjuder in dem att hälsa på för att kunna göra en plan. Då vet floristen vilka förutsättningar som finns och vilken vas som står var.

”*De flesta restauranger har en hobbyflorist, någon som gillar att ta hand om blommorna*”

Tillbaka till 2001, året då allt började. Förutom att Christoffer gjorde en personlig charm-offensiv mot allt som rörde sig i kvarteret, lyckades han också få i uppdrag att göra allas julgirlanger. Det finns som bekant få ställen i Stockholm där julen är så påtaglig – och så full av girlanger – som i Gamla stan.

– Jag trodde inte att det skulle vara så mycket jobb. Sedan kom de långa, yviga gran-

▲ Nyfiken på fler blomsterbilder från Christoffers blommor? Leta upp butikens populära Instagram-konto.

korvarna. Varenda restaurang i Gamla stan skulle ha grangirlanger och jag hade gått ut med ett alltför billigt pris. Jag satt ute i –20° och vevade i en vecka, jag tror till och med att jag gick back, skrattar Christoffer.

Med den erfarenheten i bagaget knöts det inte så många fler julgirlanger men desto fler kontakter. När krogpersonalen i kvarteren byter jobb hör de av sig från andra ställen och förfrågningarna är många. För tillfället drömmar en hel del krogar om en egen blomsterbutik i entrén och Christoffers blommor har gjort ett antal pop-uper. Men ägaren är nog med att uppdragen inte får bli för stora.

– Vi är inte störst i Stockholm och vill kunna leverera bra, så vi säger oftast nej när det blir för stort. Annars tappar man det personliga. Vi ska hinna med att må bra hela tiden: inte stressa, inte jobba för mycket. Men nu när vi har en större lokal vet man inte riktigt vad som händer. Johanna nickar instämmande.

– Det mesta löser sig. Vi har väldigt roligt ihop. Vi är verkligen vänner som jobbar tillsammans.

Det kanske är därför som det känns så varmt och inbjudande bland blommorna i den svala lokalen. ☺

”DIN MIDDAG.
MIN FRAMTID.”

KÖP SVENSKT KÖTT FÖR ÖPPNA
LANDSKAP, UNIK DJUROMSORG
OCH SVERIGES FRAMTID.

Bonden Svante

